

2008. aasta eelarve täitmine: ametite tulemused, finantsjuhtimine ja kontroll

Euroopa Parlamendi 5. mai 2010. aasta resolutsioon 2008. aasta eelarve täitmise kohta: ametite tulemused, finantsjuhtimine ja kontroll (2010/2007(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 15. oktoobri 2008. aasta aruannet Euroopa Parlamendile 2006. aasta eelarve täitmist kinnitava otsuse järelmeetmete kohta (KOM(2008)0629) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2008)2579);
 - võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2008. aasta teatist „Euroopa ametid – edasised sammud” (KOM(2008)0135);
 - võttes arvesse oma 21. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni reguleerivate ametite institutsiooniliste aspektide tulevase lahendamise strateegia kohta¹;
 - võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust²;
 - võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185³, ja eelkõige selle artiklit 96;
 - võttes arvesse kontrollikoja eriaruannet nr 5/2008 „Euroopa Liidu ametid: tulemuslikkus”;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 2009. aastal tehtud uuringut ELi ametite ühiste tugiteenuste loomise võimaluste ja teostatavuse kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A7-0074/2010),
- A. arvestades, et käesolev resolutsioon sisaldab iga määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 185 kohase ameti kohta horisontaalseid tähelepanekuid, mis on lisatud eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 artiklile 96 ja Euroopa Parlamendi kodukorra VI lisa artiklile 3;
- B. arvestades, et ametite arv on viimastel aastatel ELi seadusandja otsuste kohaselt rekordiliselt suurenenud ning seetõttu on teatud komisjoni ülesannete puhul kasutatud allhanget ja antud ametitele lisaülesandeid, millega kaasneb mõnikord oht killustada ELi haldus, mis omakorda seab ohtu kohustuste täitmise;

¹ ELT C 15 E, 21.1.2010, lk 27.

² ELT L 248, 16.9.2002, lk 1.

³ ELT L 357, 31.12.2002, lk 72.

- C. arvestades, et pärast seda, kui komisjon võttis vastu eespool nimetatud 11. märtsi 2008. aasta teatise, käivitasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon uuesti projekti ametite ühise raamistiku koostamiseks ja löid 2009. aastal institutsioonidevahelise töörühma;
- D. arvestades, et ühenduse maksed detsentraliseeritud asutustele – välja arvatud nüüdseks tegevuse lõpetanud Euroopa Ülesehitusamet – on kasvanud ajavahemikul 2000–2010 umbes 610% – 94 700 000 eurolt 578 874 000 euronile ning töötajate arv on kasvanud umbes 271% – 1219 töötajalt 4794 töötajani; märgib siiski, et 2009. aastal oli detsentraliseeritud ameteid 11, kuid 2010. aastal juba 29, mis vastab 0,102%-le ELi üldeelarvest 2000. aastal ja 0,4777%-le 2010. aastal;

I. Finantshaldusega seotud ühised probleemid

Tegevusassigneeringute ülekandmine ning tühistamine

1. märgib, et kontrollikoda juhtis mitme ameti puhul tähelepanu sellele, et eelarveaastal 2008 üle kantud ja tühistatud tegevusassigneeringute osakaal oli väga suur; toonitab, et selline olukord näitab tihti ametite ressursiplaneerimise nõrkust; on seetõttu seisukohal, et ametid peaksid kehtestama:
 - lepingutes kehtestatud tähtaegade tõhusa kavandamis- ja kontrollisüsteemi;
 - tegevusriskide hindamisprotsessi, mis võimaldab tegevust tähelepanelikult jälgida;
 - toetuste osas liigendatud assigneeringute süsteemi edaspidistes eelarvetes, et vältida järgmistel eelarveaastatel assigneeringute tühistamist;
2. märgib ühtlasi, et teatud ametitel on raskusi eelarve ulatusliku kasvu haldamisega; tõstatab seetõttu küsimuse, kas ei oleks vastutustundlikum, kui eelarvepädevad institutsioonid pööraksid edaspidi teatud ametite eelarve suurendamise otsuste tegemisel suuremat tähelepanu uute tegevuste rakendamiseks vajalikule ajale; nõuab sellega seoses selle probleemiga sageli kokku puutuvatelt ametitelt eelarvepädevatele institutsioonidele täpsemate üksikasjade esitamist tulevaste kulukohustuste teostatavuse kohta;

Sularahavarud

3. võtab teadmiseks, et paljudel ametitel on pidevalt suur sularahareserv; nõuab, et komisjon ja ametid leiaksid võimaluse vähendada sularahavaru vastuvõetava piirini; palub, et komisjon kaaluks sellega seoses ka alternatiivseid ühiseid kavu nimetatud sularahavaru tõhusaks haldamiseks ning töötaks välja ettepanekud, et muuta struktuurilisi raamtingimusi, et oleks tagatud sularahavaru tõhusam haldamine; kuid samuti märgib, et ametid saavad makseid pärast seda, kui loa saanud töö on tehtud ja selle eest makstud (näiteks raportööride töö) ja seetõttu peavad sularahavarud igal juhul kindlasti olema;

Puudused hankemenetlustes

4. taunib asjaolu, et kontrollikoda on taas avastanud puudujääke mitme ameti hankemenetlustes; on eelkõige mures kontrollikoja tähelepaneku pärast, mille kohaselt ei hinnatud 2008. aastal avalike hangete väärtust enne hankemenetluse käivitamist turuväärtuse alusel ja lisaks esines lepingute järelevalves ja hangete kavandamises

korduvaid ja olulisi puudusi; rõhutab, et see olukord näitab suuri puudusi eri teenistuste koostöövalmiduses kõigis ametites, milles see puudus tuvastati;

Inimressursid

5. väljendab muret asjaolu pärast, et kontrollikoda on taas avastanud puudusi mõne ameti töötajate töölevõtmise korra planeerimisel ja rakendamisel; rõhutab eelkõige vajadust vähendada vahet ametite täidetud ametikohtade ja ametikohtade loetelus sisalduvate ametikohtade vahel; tunnistab raskusi, mida ELi personalieeskirjade rakendamine tekitab eelkõige detsentraliseeritud ametitele; nõuab muu hulgas ametitelt, et nad tagaksid paremini väljast tulevate kandidaatide ning ameti enda kandidaatide läbipaistva ja mittediskrimineeriva kohtlemise;

Tegevuskoha lepingud

6. tõdeb, et ametite ja vastuvõtjariikide vahel sõlmitud tegevuskoha lepingutes esineb sageli puudusi ja need põhjustavad korduvalt tõhususega seotud probleeme (nt ameti asukohta jõudmisega seotud suured transpordikulud, ameti renditavate hoonetega seotud probleemid, töötajate sotsiaalne kaasatus jne); nõuab seetõttu, et vastuvõtjariigid esitaksid üksikasjalikumad ja ametitele soodsamad tegevuskoha lepingud, kui nõukogu teeb otsuse ameti asukoha kohta; pooldab ühtlasi ametite võimalust kolida, kui tegevuskoha lepingud toovad kaasa tõhususe tõsise halvenemise; nõuab, et institutsioonidevaheline ametite tööühm lahendaks selle probleemi ja määraks võimaluse korral kindlaks tegevuskoha lepingute ühised standardid;

Siseaudit

7. ei aktsepteeri seda, et amet võtab tööle ajutisi töötajaid, kes täidavad tundlikeks peetavaid finantsülesandeid;
8. kutsub haldusnõukogusid üles võtma arvesse ja rakendama komisjoni siseauditi talituse soovitusi, et võtta kiiresti vajalikke meetmeid tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks;
9. on seisukohal, et Euroopa Toiduohutusameti poolt 2006. aastal loodud auditikomisjonil on oluline roll haldusnõukogu abistamisel, tagades komisjoni siseauditi talituse ja ameti siseauditi talituse nõuetekohase töö ning selle, et haldusnõukogu ja tegevdirektor võtavad seda tööd asjakohaselt arvesse; arwab seetõttu, et selle ameti auditikomisjon võiks olla teistele ametitele eeskujuks;

II. Ametite haldamine

Ametite tegevuse põhjendused

10. tõdeb, et teatud ametite pädevusvaldkonnad on üksteisele väga lähedased; nõuab seetõttu, et institutsioonidevaheline ametite tööühm uuriks, kas mõned ametid võiksid teha tihedat koostööd või saaks neid isegi ühendada;
11. tõdeb ühtlasi, et väikestel ametitel (kus on alla 75 töötaja, nt Euroopa Politseikolledž, Euroopa Võrgu- ja Infoturbeamet, Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet, Euroopa GNSSi Järelevalveamet) on tõsiseid probleeme tõhususega; palub seetõttu institutsioonidevahelisel ametite tööühmal

uurida, kas on võimalik kindlaks määrata ameti kriitiline mass ja luua ühisteenused näiteks abi pakkumiseks hankemenetlustes, inimressurssidega seotud menetlustes ja eelarvemenetlustes;

Distsiplinaarmenetlus

12. tuletab meelde, et parlament kutsus 2006. ja 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise resolutsioonides ameteid üles kaaluma ametitevahelise distsiplinaarnõukogu loomist; märgib, et selle projekti teostamisel esineb endiselt probleeme, eelkõige seetõttu, et keeruline on värvata distsiplinaarnõukogus tööle asumiseks nõutaval ametiastmel olevaid töötajaid; sellele vaatamata kutsub ametite võrgustiku koordineerimise eest vastutavat ametit üles looma selliste töötajate võrgustik, millesse kuuluvad distsiplinaarnõukogu liikmete palgaastmele vastavad töötajad;

Ametite haldusnõukogud

13. märgib, et suurema osa ametite (mille suhtes kohaldatakse 2008. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust) haldusnõukogus on üks esindaja igast liikmesriigist; arvab eelkõige, et väikeste ametite juhtimiskulud on suured, nagu Euroopa Politseikolledži puhul, mille haldusnõukogus on 27 liiget, kuid töötajate arv on vaid 24 (eelarveaasta 2008 alguse seisuga), samuti Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri puhul, mille haldusnõukogus on 84 liiget, kuid töötajaid on vaid 64 (2008. aastal);
14. nõuab, et ELi ametite haldusnõukogud tagaksid ülesannete kavandamise ja ressursside (nii finants- kui inimressursside) kavandamise maksimaalse sidususe, võttes kasutusele tegevuspõhise eelarvestamise ning tegevuspõhise juhtimise, ning rõhutab, et ametite suhtes kohaldatakse usaldusväärse finantsjuhtimise ja eelarvedistsipliini põhimõtet;
15. palub seetõttu institutsioonidevahelisel ametite töörühmal uurida võimalust anda komisjonile blokeeriv vähemus haldusnõukogu hääletustel, et tagada ametite seisukohast õigete tehniliste otsuste vastuvõtmine;

Ameti direktori roll

16. palub institutsioonidevahelisel ametite töörühmal uurida, millised omadused ja oskused peavad direktoril olema ameti tõhusaks juhtimiseks, ja tagada, et ameti loomise hetkest alates saaks kasutada ELi eelarveõiguse ekspertide nõuandeid;

Komisjoni roll

17. kutsub komisjoni üles rohkem pingutama, et anda vajalikku haldusabi suhteliselt väikestele ametitele, eelkõige hiljuti loodud ametitele;

III. Tulemused

18. rõhutab, et ametid peavad koostama mitmeaastased tööprogrammid ELi vastava valdkonna mitmeaastase strateegia kohaselt; on arvamusel, et ameti iga-aastases töökavas tuleb tulemuste hindamise eesmärgil määrata kindlaks SMART (täpsed, mõõdetavad, saavutatavad, asjakohased ja ajaliselt piiritletud) eesmärgid ja RACER (asjakohased, heakskiidetud, usaldusväärsed, lihtsad ja töökindlad) näitajad; rõhutab, et

ameti töökavas tuleb ühtlasi pidada kinni ameti eelarvelistest piirangutest, mille eelarvepädevad institutsioonid on heaks kiitnud; kutsub seega ameteid üles kaaluma kõikide tegevuskulude kavandamisel Gantti diagrammi kasutuselevõttu, mis võimaldab näidata ülevaatlilikult projektidele kuluvat iga töötaja tööaega ning edendada tulemuste saavutamisele keskendunud lähenemisviisi;

19. peab positiivseks Euroopa Toiduohutusametis kasutusele võetud tegevusriskide hindamisprotsessi, mis võimaldas juba 2009. aastal paremini jälgida ameti teadus- ja haldustegevust ning seda tugevdada; kutsub seetõttu teisi ameteid üles järgima selle ameti head tava;
20. peab heaks tavaks Euroopa Keskkonnaagentuuri algatust, millega agentuur lõi oma tegevuse juhtimiseks ühtse haldamise kontrollisüsteemi, mis ühendab mitmed juhtimisel kasutatavad infotehnoloogiarakendused ja võimaldab agentuuri juhtkonnal jälgida agentuuri projektide edenemist ja ressurside kasutamist reaalsajas; täpsustab, et ühtne haldamise kontrollisüsteem ühendab järgmisi rakendusi:
 - i) finantsrakendused, mis annavad teavet selle kohta, millises ulatuses on kasutatud kulukohustuste ja maksete assigneeringuid;
 - ii) karjääri tsükli haldamise rakendus, mis võimaldab saada kindluse selles, et ametiülesannete kirjeldused, individuaalne tulemuslikkus ja parandusmeetmete rakendamine on sidusad;
 - iii) töötaja salvestamise süsteem;
 - iv) väljaannete haldamise süsteem, mis ühendab iga toote tööprogrammi meetmega;
21. peab heaks tavaks Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi algatust, millega fond lõi fondi esitatud teabe jälgimissüsteemi; rõhutab eriti, et selle süsteemiga püütakse hinnata sihtinstantsidele suunatud teabe kasutamist, samuti selle mõju ELi institutsioonide ning tööturu osapoolte otsuste tegemisele;
22. rõhutab, et oluline on kaasata eelarve täitmisele heakskiidu andmise protsessi ametite tulemuste hindamine, mis tehakse kättesaadavaks asjaomase ametiga tegelevale Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile; kutsub seetõttu kontrollikoda üles seda küsimust käsitlema järgmistes aruannetes ametite kohta;
23. nõuab sellega seoses, et ametid esitaksid kontrollikoja järgmisele aruandele lisatavates tabelites eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva aasta ja sellele eelnenud aasta tulemuste võrdluse, et eelarve täitmisele heakskiitu andev institutsioon saaks paremini hinnata ameti tulemusi aastate võrdluses;
24. palub lisaks sellele igal ametil esitada oma tulemusauditi nn loogilised mudelid eelarve täitmisele heakskiitu andvatele asutustele, et kindlaks määrata seos sotsiaalsete ja majanduslike nõuete vahel, mis tuleb arvesse võtta seoses ameti töö, eesmärkide, saavutuste ja mõjuga, sest ametite saavutused on olulised ja need peavad muutuma paremini nähtavaks;

IV. Ametite ühist raamistikku käsitlev institutsioonidevaheline dialoog

25. suhtub positiivselt institutsioonidevahelise ametite tööühma loomisse, mille ülesandeks on uurida detsentraliseeritud ametite ühiseid miinimumstandardeid ja võimaluse korral need standardid kehtestada;

o
o o

26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ametitele, mille suhtes kohaldatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.